

Motion till riksdagen 2022/23:499

av **Mathias Tegnér (S)**

Om klimatkatastrofer

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över behovet av ökad insatsberedskap vid naturkatastrofer och kriser i klimatkrisens spår och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av en översyn av befintlig lagstiftning, exempelvis plan- och bygglagen, för att kunna hantera långsiktiga effekter av klimatkrisen, såsom höjning av vattennivån, och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Världen står inför en stor mänsklig och miljömässig katastrof på grund av jordens temperaturhöjning. Samtidigt kan vi konstatera att olika högerextremistiska och högerpopulistiska grupper helt ifrågasätter både om den globala temperaturhöjningen är människoskapt och om det är ett problem.

I Sveriges riksdag har ledamöter från framförallt Sverigedemokraterna anfört olika typer av skepsis till klimatförändringarna, bland annat att det skulle saknas vetenskapligt stöd för att det pågår en klimatkras, vilket naturligtvis skapade starka reaktioner bland forskare och exempelvis Mikael Karlsson, docent i miljövetenskap, förklarade att mycket handlade om ”ren vetenskapsförnekelse”. Vidare uttryckte Karlsson att ”Det är som att påstå att det inte är krig i Ukraina” (<https://omni.se/forskare-som-att-pasta-att-det-inte-ar-krig-i-ukraina/a/abbyn4> – hämtat 2022-10-25). Till skillnad från annan vetenskapsförnekelse och vanföreställningar, såsom att jorden är platt eller att evolutionen inte ägt rum, så finns det mycket som tyder på att vanföreställningen om att klimatkrisen inte existerar snabbt ska visa sig felaktig.

Efter sommaren 2021 med flera kraftiga oväder i sitt sköte, bland annat enorma skogsbränder i USA och massiva översvämningar i Tyskland och Belgien, varnade en internationell grupp av forskare för att jorden redan nu närmar sig ”återkalleliga klimateffekter” för bland annat världens tropiska korallrev, regnskogarna i Amazonas

och sommarisen på Arktis (<https://sverigesradio.se/artikel/jorden-narmar-sig-oaterkalleliga-klimat effekter>).

I slutet av förra året rapporterade Bloomberg att de tio värsta klimatkatastroferna kostade 170 miljarder USD i försäkrade värden (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-12-27/climate-driven-extreme-weather-cost-hundreds-of-billions-in-2021?sref=hefWUZFs> – hämtat 2022-10-25). Organisationen Christian Aid konstaterar också att alla sex år då de globala kostnaderna för klimatkatastrofer har överskridit 100 miljarder USD har inträffat mellan 2011 och 2021. Kort sagt är det svårt att blunda för att klimatkatastroferna blir svårare och svårare.

Vidare vet vi att temperaturhöjningen slagit rekord år på år under årtionden. Redan 2018 konstaterade Johan Rockström att ”2018, med 1,1 graders uppvärmning, går till historien som året då global uppvärmning förstärkte extremt väder över hela världen samtidigt” (<https://www.di.se/hallbart-naringsliv/varlden-pa-ratt-vag-sa-undviker-vi-katastrofen/> – hämtat 2022-10-25). Rockström fortsätter i samma krönika: ”De värsta skogsbränderna hittills i Kalifornien, matchades av tropisk hetta i Arktis och torka och skogsbränder i Sverige, extrem hetta i Europa, globalt värmerekord i Afrika (51,2 grader), monsunregn som jämnade den indiska delstaten Kerala med marken, värmebölja och översvämningar som dödade över 200 i Japan.”

Den naturliga slutsatsen av detta är att vi måste förbereda oss för extremväder. Även om politiker i samband med skogsbränderna i Sverige 2018 menade att det var ”den lägsta formen av populism att göra politik av vädret ett enskilt år”, så måste vi våga acceptera att det mesta tyder på att extremväder kommer att bli vanligare. Att vädret är extremt vid ett enstaka tillfälle behöver inte ha med klimatförändringarna att göra, men när extremvädet blir vanligare och vanligare så blir det mer relevant att tala om en koppling mellan extremväder och klimatförändringar.

Under hösten har forskare som Erik Kjellström, professor i klimatologi, konstaterat att hotet från skyfall har underskattats (<https://www.dn.se/nyheter/vetenskap/framtida-skyfall-kan-bli-dubbelt-sa-kraftiga-an-man-trott/?forceScript=1&variantType=large> – hämtat 2018-09-29). Även detta ökar behoven av klimatanpassning och av beredskap för klimatkriser.

När världens länder träffades i Paris i december 2015 och enades om det globala klimatavtalet, så rådde enighet om att den globala temperaturhöjningen skulle hållas väl under 2 grader av förindustriell nivå. Det kan handla om bränder som under sommaren 2018, men på lite längre sikt om stora höjningar av vattennivåerna.

Konsekvenserna av detta är flera, men två av dem borde vara att öka beredskapen för flera och större kriser samt att se över rådande lagstiftning så att byggandet anpassas efter den nya situationen.

Mathias Tegnér (S)